

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioann. Jonstoni|| Historiae Natvralis|| De|| Piscibvs|| Et Cetis|| Libri V||

Jonston, Jan

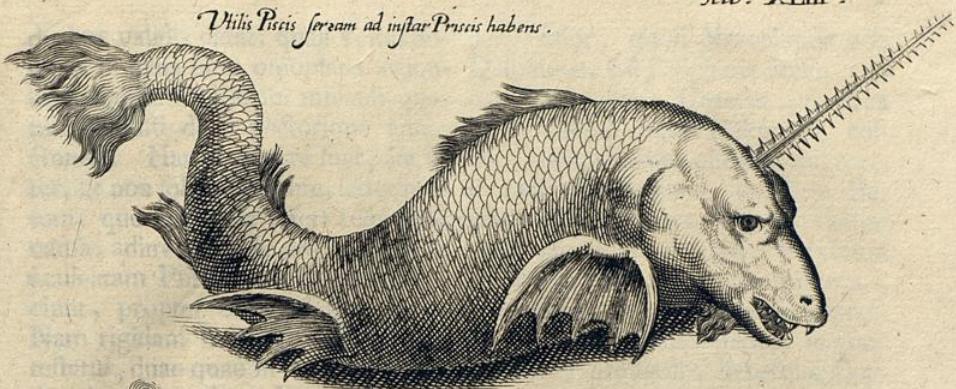
Heilbrunna, MDCCCLXVII.

VD18 90529014

Illustration: Tab. XLIII. Utitlis Piscis serzam ad instar Priscis habens [...]

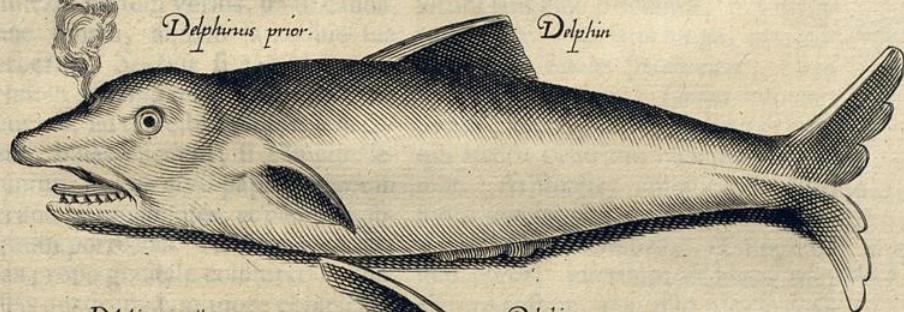
urn:nbn:de:gbv:45:1-11089

Vtilis Piscis seram ad instar Prisci habens.

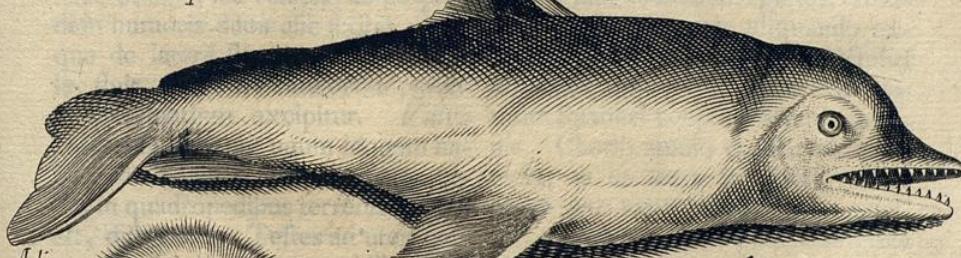
Dolphinus prior.

Dolphin

Dolphinus alter.

Dolphin.

*Antiq.
Metal.*

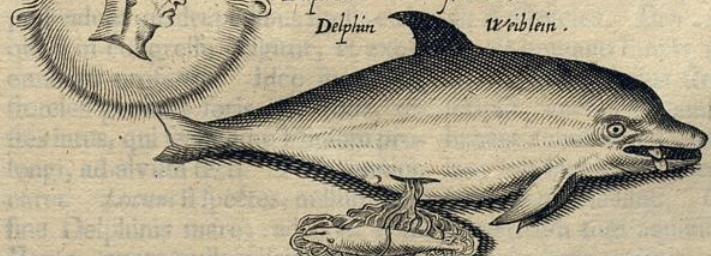

*Dolphinus
Dolphin*

*famina.
Wiblein.*

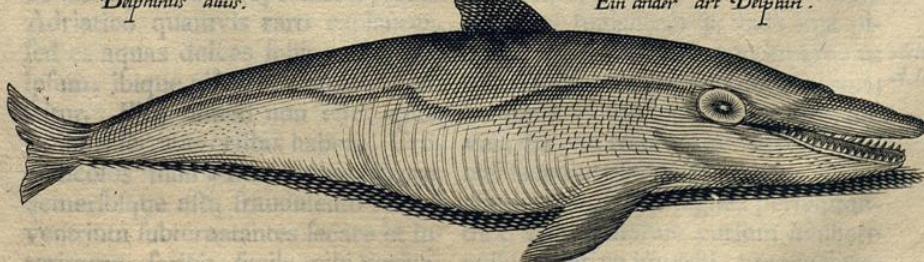
Antiq.

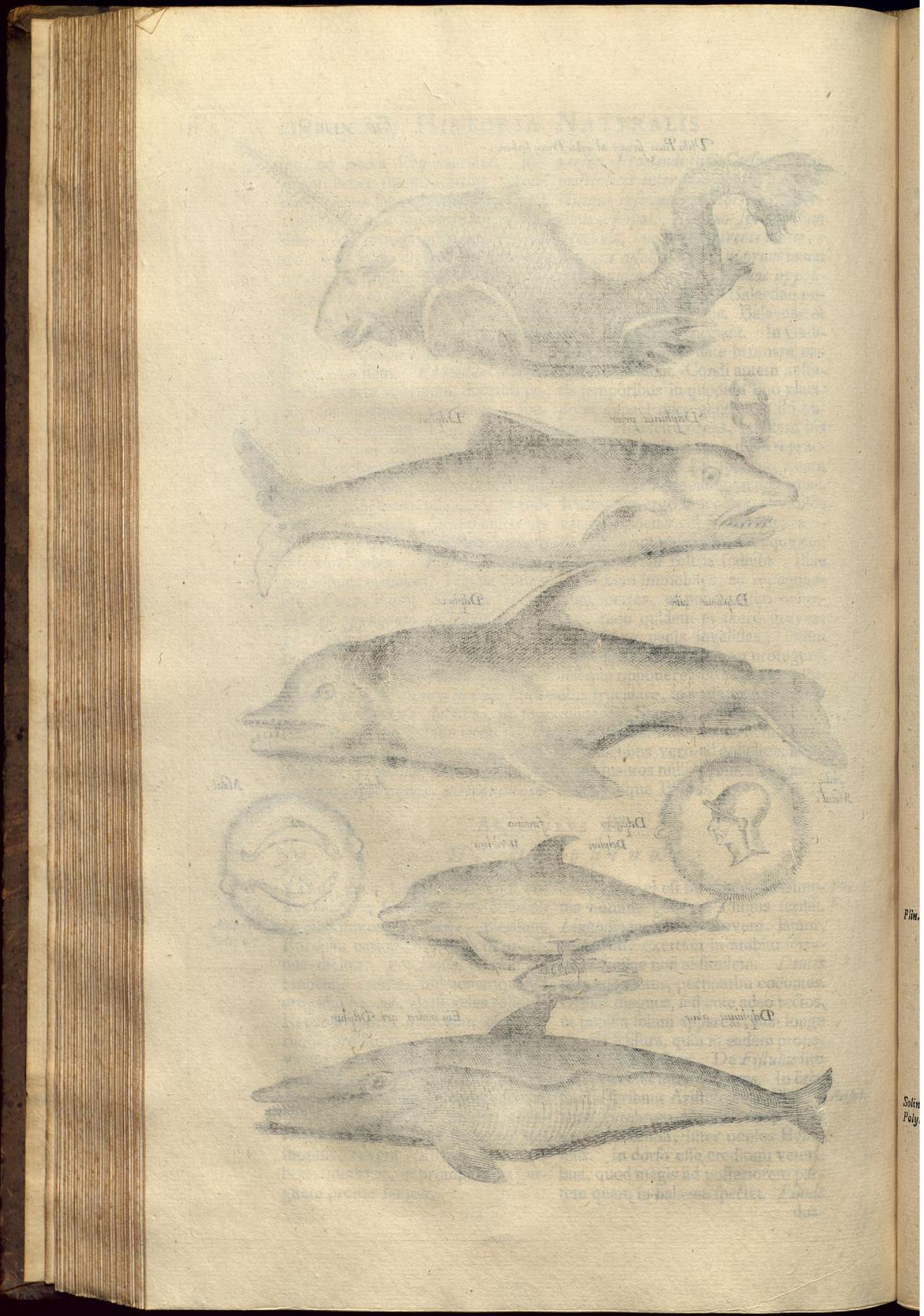
Malal.

Dolphinus albus.

Ein ander art Dolphin.

DE PISCIBVS.

219

duabus validis natat, quae veluti hominis brachia cum omoplati articulis junguntur. Earum musculi quatuor robusti dorfi pectorique annectuntur. Hae in ventre sunt, ita siuae, ut non solum natatum, sed et motum, quo sursum se effert respirandi causa, adinvenit. In dorso quae est, aculeatam Plinius, et Pausanias faciunt, propter duritiam sine dubio. Nam rigidam satis esse Rondeletius testatur, duae quae in cauda, ex eiusdem lateribus, altera dextram, altera sinistram partem versus, ita ut cauda, quae lunata, aquam latitudine sua verberet. *Sextum* si attendas, pudendi in foemina orificio, ano vicinum est, ad terrestria animalia accedens, binas eadem, si Plinium sequimur, in ima alvo papillas tantum gerunt, nec evidentes, et paulo in obliquum porrectas. Aristoteles mammas prope genitale continere ait, papillas quadrupedum more conspicuas habere negat, sed velut alveolos quodam humoris duos esse scribit, utroque de latere singularem, e quibus lac fluit, quod ore catulorum parentem sectantium excipitur. *Vulva* cervicem palmum unum longam habet, quae deinde in ramos duos, veluti in quadrupedibus terrenis, videre est, distribuitur. Testes ad uteri cornua, pudendum inter umbilicum et podicem gerit. *Mari* foramen quoddam in medio ventre appetet, e quo pudendum quadrupedibus simile exit, quod in congressu erigitur, et extra eminens profertur. Ideo forte Aristoteles genitale foris esse dixit, te-

Plin. H. N. stes intus, qui secundum Plinium prolongi, ad alvum tecti. *Felle* omnino caret. *Locum* si spectes, nullum fere fine Delphinis mare; adeo ut et in Ponto, quem nulla piscibus inimica bellua ingreditur, reperiantur, et in Adriatico quamvis raro capiantur, sed et aquas dulces subit, et Nilum ipsum, ibique piscibus aliquandiu pacit. Illos tamen non esse, quos Solinus ferratas cristas habere, Crocodicolos studii ad natandum elicere, demersosque astu fraudulento tenera ventrium subternatantes secare et interimere, scribit, facile mihi persuaderi patior, quod Marcellinus non Delphinos, sed Delphinis similes vocat. Accepit a Graecis qui circa Propontidem salitant Bellonius, eosdem instar aliorum piscium migrare, e mari mediterraneo videlicet Septentrionem versus, Helleponsum et Propontidem emetiri, Euxinum ingressos certo tempore immorari, tum denuo loca prius relicta repetere. *Cibus* Delphino pisces, in quos crudeliter grafflatur, habetque Cephalos aves comites, quae ab eo occisorum sanguine pascuntur, ut Oppianus scribit. *Vita* satis longa, ad tricenos saepe annos producitur, forte quod felle careat. *Coitus* humano similis, illeque paulo quam piscium, qui attritu ventrui coeunt, diuturnior. Aristoteles tamen caeterorum *Arist. H. A.* more congregri scribit. Gestat utero ^{1.5. c. 5.} decem mensibus, et singulos ^{Arist. H.} uno partu, interdum et binos edit. ^{A. 1.6. c. 13.} Parere aestate, nec ullo alio in vulgatis Plinii codicibus legimus. Rondeletius foetum vere aliquando extraxit, alteram foeminam Octobri dissecuit, inque ejus utero tum demum formari coeptum foetum inventit. Chorio amnio et allantoido tunicis, is in utero involvitur, sanguine per venas umbilicales nutritur, et spiritum per easdem arterias recipit. Proles celeriter adolescit, quippe quae annis decem ad sumam magnitudinem perveniat, ut tradit Aristoteles. Pro voce ipsis gemitus est humano similis, ut Plinius prodidit. Rondeletius stridorem edere scripsit, vocisque nonnihil. *Vixum* habent acutissimum, ita ut pisces et iam sub lapide vel in caverna aliqua latitantem videant. Omnium tum terrestrium tum aquatilium velocissimos Aristoteles dixit, ocyores volucres, ocyores telo. Nam cum fame concitati fugientem in vada ima pisces, diutius spatium continuere, ut arcu emissi ad respirandum, emicant; tantaque vi exiliunt, ut plerumque vela navium transvolent saltu. Perniciiei saepe causa ista velocitas. Nam aliquando, dum Mugiles persequuntur, nec incitatum cursum inhibere possunt, terrae impaciti, praeda fiunt;

Solinus.
Polyhist.